

RĪGAS DOMES DEPUTĀTU ĒTIKAS KOMISIJA
Rātslaukums 1, Rīga, LV-1050, tālrunis 67012222, e-pasts: riga@riga.lv

LĒMUMS

Rīgā

30.06.2026.

Nr. 1

**Par Rīgas domes deputāta Vjačeslava Stepaņenko rīcības atbilstību Rīgas domes
2026. gada 10. jūnija iekšējo noteikumu Nr. RD-26-7-nt “Rīgas domes deputātu
Ētikas kodekss” (turpmāk – Deputātu ētikas kodekss) 13. punktam
Par izdarīto pārkāpumu**

Rīgas domes deputātu ētikas komisijā (turpmāk – Deputātu ētikas komisija) saņemts iesniegums par Rīgas domes deputāta Vjačeslava Stepaņenko rīcību Rīgas domes sēdes laikā, izskatot vienu no domes darba kārtības jautājumiem. Lai aizsargātu iesniedzēju un novērstu viņa identificēšanas iespēju, lēmumā netiek atklāti iesniedzēja dati.

Vjačeslavs Stepaņenko debašu runā apgalvoja, ka pašvaldības darbinieks ir apkalpojošais personāls un izklaidē kungus braucienos.

Deputātu ētikas kodeksa 13.punkts noteic, ka deputāts gan publiskajā retorikā, gan saziņā ar iedzīvotājiem, pašvaldības darbiniekiem, valsts amatpersonām, žurnālistiem un interešu pārstāvjiem nelieto aizskarošus, apvainojošus izteicienus, neaizskar personas godu un nepieļauj pazemojošu attieksmi, neizturas ciniski pret citu vēlmēm un vajadzībām, uzskatiem un pārliecību.

Izvērtējot iesniegumu un Rīgas domes sēdes ierakstu, Deputātu ētikas komisija konstatē, ka deputāts, debašu runā komentējot domes darbinieka sniegto ziņojumu, personiski aizskāra ziņotāju, izmantojot apvainojošu un aizskarošu izteicienu, un tādējādi pārkāpa Deputātu ētikas kodeksa 13. punktu.

Vjačeslava Stepaņenko lietotā retorika pārsniedza pieļaujamās politiskās kritikas robežas un bija vērsta uz domes darbinieka personisku aizskaršanu.

Par Deputātu ētikas komisijas kompetenci

Deputātu ētikas komisija uzsver, ka tās kompetencē neietilpst deputātu pausto politisko uzskatu, politiskās kritikas satura vai tās pamatotības vērtēšana, jo demokrātiskā sabiedrībā deputātam ir tiesības brīvi paust savu politisko viedokli, kritizēt domes lēmumprojektus, norādīt uz to sagatavošanas trūkumiem un uzdot kritiskus jautājumus. Deputātu ētikas komisijas uzdevums ir izvērtēt vienīgi deputāta rīcības un izmantoto izteiksmes līdzekļu atbilstību Deputātu ētikas kodeksa prasībām.

Līdz ar to netika vērtēts, vai deputāta paustā kritika par izskatāmo jautājumu bija pamatota, bet gan tas, vai tās izteikšanas veids atbilda cieņpilnai un profesionālai komunikācijai

Par politiskās kritikas robežām

Deputātu ētikas komisija uzsver, ka deputātam ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums kritiski izvērtēt domes darbu, uzdot jautājumus, norādīt uz nepilnībām un kritizēt lēmumprojektus vai to sagatavošanas kvalitāti, ja tam ir objektīvs pamats. Politiskā diskusija demokrātiskā sabiedrībā var būt asa, prasīga un kritiska. Tomēr politiskajai kritikai jābūt vērstai pret lēmuma saturu, tā sagatavošanas kvalitāti vai pašvaldības rīcību, nevis pret personu, kura, pildot savus amata pienākumus, sniedz ziņojumu domes sēdē. Personiski aizskaroši vai pazemojoši izteikumi nav uzskatāmi par demokrātiskas politiskās diskusijas sastāvdaļu.

Rīgas dome ir demokrātiski ievēlēta koleģiāla institūcija, kuras darbs balstās uz deputātu, amatpersonu un pašvaldības darbinieku savstarpēju sadarbību. Deputāti īsteno politisko pārstāvību, savukārt pašvaldības darbinieki pilda profesionālus amata pienākumus, sagatavojot un skaidrojot domes sēdē izskatāmos jautājumus. Domes darbiniekiem, pildot amata pienākumus, ir jāspēj profesionāli sniegt deputātiem informāciju un skaidrojumus vidē, kurā tiek ievērota savstarpēja cieņa. Personiski aizskaroša retorika pret ziņotājiem rada risku, ka darbinieki sāk ierobežot savu profesionālo viedokli vai izvairās no pilnvērtīgas skaidrojumu sniegšanas, baidoties kļūt par personisku uzbrukumu objektu. Šāda situācija neveicina kvalitatīvu lēmumu pieņemšanas procesu, mazina profesionālas diskusijas kvalitāti un var radīt situācijā, kurā ziņotāji atturas pilnvērtīgi pildīt savus amata pienākumus, baidoties no publiskas pazemošanas vai personiskiem uzbrukumiem, bet politiskais diskurss tieši pretēji zināmā mērā kļūst plakātisks, lai izvairītos no ievainojamības.

Par deputāta īpašo atbildību

Pašvaldības deputātam ir pienākums rīkoties tā, lai veicinātu sabiedrības uzticēšanos valstij, pašvaldībai un publiskajai pārvaldei, cienot un ievērojot Satversmi un citas tiesību normas, izvairoties no augstprātīgas un autoritāras rīcības, cieņpilnā saziņā ar pašvaldības iedzīvotājiem, medijiem, kā arī pašvaldības darbiniekiem. Pašvaldības deputāta rīcība rada priekšstatu arī par pašu institūciju un tās leģitimitāti. Ja deputāts ar savu rīcību diskreditē pašvaldību, tas mazina arī sabiedrības uzticēšanos pašai institūcijai.

Tālab deputāta brīvās pārstāvības mandāts un no tā izrietošā vārda brīvība vienlaikus uzliek atbildību un prasību veicināt cieņpilnu diskusiju. Jo plašākas ir personas tiesības publiski paust savu viedokli, jo lielāka ir arī tās atbildība šīs tiesības īstenojot tā, lai netiktu nepamatoti aizskarts citu personu gods un cieņa un netiktu mazināta sabiedrības uzticēšanās pašvaldības un valsts institūcijām.

Par pieņemto lēmumu

Deputātu Ētikas komisija uzsver, ka Deputātu ētikas kodekss neierobežo deputāta tiesības paust kritisku vai nepopulāru politisko vai profesionālo viedokli. Tas nosaka pienākumu šīs tiesības īstenot veidā, kas respektē citu personu cieņu un godu. Cieņpilna attieksme pret pašvaldības darbiniekiem ir priekšnoteikums profesionālai domes darbībai un arī sabiedrības uzticībai pašvaldības institūcijām. Demokrātiskas institūcijas autoritāti stiprina atklātas, profesionāli argumentētas debates, izrādot savstarpēju cieņu, nevis personas pazemošana vai aizskaršana.

Deputātu ētikas komisija konstatē, ka deputāta Vjačeslava Stepaņenko rīcība iesniegumā minētajā gadījumā nav savienojama ar Deputātu Ētikas kodeksa 13. punktā noteikto pienākumu ievērot cieņpilnu attieksmi pret citām personām.

Deputātu ētikas komisija nolēmj Rīgas domes deputātam Vjačeslavam Stepaņenko izteikt brīdinājumu.

Komisijas priekšsēdētāja

L. Paegļkalna

Komisijas locekle

A. Logina

Komisijas loceklis

K. Spunde

Komisijas loceklis

M. Šics